

בש"פ 7555/17 - מדינת ישראל נגד יוסף אבו עמאר, שאקר אבו עמאר

בבית המשפט העליון

בש"פ 7555/17

לפני: המבקשת:
כבוד השופט א' שהם
מדינת ישראל

נגד

המשיבים:
1. יוסף אבו עמאר
2. שאקר אבו עמאר

בקשה (ראשונה) להארכת מעצר, לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד איתמר גלבפיש

בשם המשיבים: עו"ד ערן אביטל

החלטה

1. ביום 19.01.2017, הוגש נגד שמאך אבו עמאר (להלן: הנאשם 1), יוסף אבו עמאר ושאקר אבו עמאר (להלן: המשיבים) כתב אישום המייחס להם עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ונשיאת והובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 24.12.2016, התגלע סכסוך במהלך הופעה מוסיקלית במסעדה "אל-בית ביתאק", בין מאבטחי המסעדה לבין שניים מאורחיה. בעקבות הסכסוך, בסביבות השעה 20:30, נכנסו המשיבים, אשר הגיעו למקום בשיירת רכבים, בפנים רעולות ובאקדחים שלופים למסעדה. עם כניסתם לאזור בר המשקאות, פתחו המשיבים בירי, החלו לחפש בצעקות את בעל המסעדה, ובתוך כך ירו באנור, אחד מעובדי המסעדה. מיד לאחר כן,

עמוד 1

יצאו המשיבים מהמסעדה, ירו כדור נוסף לעבר שמשות הכניסה למסעדה, נכנסו לרכב אשר המתין להם, ונמלטו מהמקום. המשיבים נטלו את האקדחים שלהם, בעודם טעונים במחסניות, עטפו אותם ברעלה שחורה והחביאו אותם בתא מסן האוויר של הרכב. בשלב מסוים, נפרדו המשיבים משיירת הרכבים והמשיכו בדרכם על כביש 367, לכיוון מחסום ג'בעה, שם הם נעצרו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים במשפטם. בבקשה נטען, כי ברשות המבקשת ראיות רבות לכאורה, להוכחת אשמתם של המשיבים, ובכלל זה: סרטונים; ראיות פורנזיות; ועדויות רבות של עדי ראיה. עוד טענה המבקשת, כי קיים יסוד סביר לחשש שהמשיבים יסכנו בטחוננו של אדם כמו גם את בטחון הציבור, על פי סעיפים 21(א)(1) ו-21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים. כמו כן, טענה המבקשת, כי קמה נגד המשיבים עילת מעצר של שיבוש וחשש לפגיעה בראיות, על פי סעיף 21(א)(1) לחוק המעצרים. בהמשך לכך, ציינה המבקשת, כי למשיב 1 עבר פלילי עשיר, הכולל: הרשעה בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, מיום 17.12.2013; הרשעה בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, מיום 23.01.2007; והרשעה בעבירות של ניסיון למסחר ברכב או בחלקי רכב גנובים ובקשירת קשר לפשע, מיום 22.11.2005.

ביום 29.01.2017, התקיים דיון, במסגרתו הסכים בא כוח המשיבים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אך ביקש מבית המשפט לשקול שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר. בית המשפט המחוזי קבע, כי אכן קיימות ראיות לכאורה, ואף עילת מעצר שעניינה מסוכנות ברמה גבוהה מצידם של המשיבים. ואולם, ציין בית המשפט, כי אין בכך כדי לשלול את האפשרות לחלופת מעצר, בדמות מעצר בפיקוח אלקטרוני, והורה על עריכת תסקיר מעצר בעניינם של המשיבים.

4. ביום 15.02.2017, הגיש שירות המבחן, תסקירי מעצר על אודות המשיבים. בעניינו של המשיב 1, התרשם שירות המבחן, כי למשיב זה קושי בולט להתייחס למוקדי קושי וסיכון בהתנהגותו, וכי מחויבותו למשפחתו מקשה עליו להפעיל שיקול דעת תקין ולהציב לעצמו גבולות. עוד התייחס שירות המבחן לעברו הפלילי העשיר של המשיב 1, ולעובדה כי ההליכים המשפטיים, בהם היה נתון בעבר, לא היוו גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו. בהמשך, ציין שירות המבחן, כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנותה של התנהגות אלימה ופוגענית מצידו של המשיב 1. עקב הסכסוך בין הצדדים, כפי שעולה לכאורה מכתב האישום, הבהיר שירות המבחן, כי המשיב 1 עלול להיות נתון בסיכון גבוה לפגיעה בו, מצד האחר. לאור האמור, ועל יסוד התרשמותו של שירות המבחן כי החלופה המוצעת לא תוכל להציב למשיב 1 גבולות ברורים ולהפחית את הסיכון הגבוה הנשקף הימנו, המליץ שירות המבחן שלא לשחרר את המשיב 1 לחלופת מעצר.

5. בעניינו של המשיב 2, התרשם שירות המבחן, כי מדובר בצעיר בעל דימוי עצמי נמוך, קווי אישיות ילדותיים וחוסר בשלות רגשית. עוד ציין שירות המבחן, כי קיים פער בין האופן שבו מתאר המשיב 2 את התנהלות חייו לבין המיוחס לו לכאורה בכתב האישום. בהמשך, מסר שירות המבחן, כי המשיב 2 הוא בעל נטייה להיגרר אחר הסובבים אותו, והעריך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות פוגעת מצידו של המשיב 2 או כלפיו מצד אחרים, הינה גבוהה, וזאת בשל הסכסוך העומד ברקע כתב האישום, אשר הוגש נגדו. לאור האמור, ובשים לב לאופי העבירות המיוחסות למשיב 2, והתרשמותו של שירות המבחן כי קיים טשטוש מבחינתו של המשיב 2 סביב המיוחס לו לכאורה בכתב האישום, סבר שירות המבחן כי החלופה המוצעת אינה מאיינת את רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת הימנו, ולכן המליץ על המשך מעצרו של המשיב 2 עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

6. לאחר שהדיון בבקשה נדחה מספר פעמים, הורה בית המשפט המחוזי, ביום 16.02.2017, על מעצרו של המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. בהחלטתו, התייחס בית המשפט המחוזי להמלצת שירות המבחן שלא להורות על שחרורם של המשיבים לחלופת המעצר המוצעת, בשל מסוכנותם הגבוהה. בהמשך לכך, קבע בית המשפט המחוזי, כי אין יסוד להתערב בהמלצותיו של שירות המבחן, וכי נדרשת תשתית ממשית על מנת לסטות מתסקיר מעצר שלילי, כאשר תשתית מעין זו אינה מתקיימת בעניינם של המשיבים.

7. למען שלמות התמונה, יצוין כי ביום 27.02.2017, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של הנאשם 1 בפיקוח אלקטרוני, וביום 09.08.2017, ביטל בית המשפט את ההוראה על מעצרו של הנאשם 1 בפיקוח אלקטרוני והותיר בעינו את מעצר הבית.

הבקשה להארכת המעצר ב-90 ימים נוספים

8. ביום 27.09.2017, הגישה המבקשת בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים, החל מיום 19.10.2017. צוין בבקשה, כי מסוכנותם של המשיבים נלמדת מהמעשים המיוחסים להם ומנסיבות ביצועם. בנוסף, עמדה המבקשת על האמור בתסקירי שירות המבחן, המעידים על כי קיימת מסוכנות גבוהה להישנות התנהגות אלימה ופוגענית מצידם של המשיבים, אשר לא ניתן לאיינה בחלופת המעצר המוצעת. על כן, הוסיפה המבקשת וטענה, כי תסקירי שירות המבחן השליליים בעיקרם, מעידים על כי "מקומם של המשיבים במעצר מאחורי סורג ובריח". אשר לקצב התקדמות ההליכים בתיק העיקרי, מסרה המבקשת, כי שלב ההוכחות בתיק החל לאחר מספר חודשים, וזאת בשל הליכים הנוגעים לבקשות לקבלת חומרי החקירה, ועקב בקשות דחייה של בא כוח המשיבים. ואולם, כעת עלה ההליך על מסלולו, והוא מתקדם בקצב ראוי. עוד ציינה המבקשת, כי עד למועד הגשת הבקשה, התקיים דיון הוכחות אחד, במסגרתו נשמעה עדותם של 7 עדי תביעה. בנוסף, מסרה המבקשת כי נקבעו ארבעה דיונים במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר 2017, כך שצפויה התקדמות משמעותית ביותר, בתקופת ההארכה המבוקשת.

הדיון בבקשה

9. במהלך הדיון בבקשה שהתקיים לפניי, ביום 2.10.2017, חזרה המבקשת על טיעוניה לעניין מסוכנותם של המשיבים, והפנתה לתסקירי שירות המבחן, מהם עולה כי אין בחלופות המעצר המוצעות כדי לאיין את רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהמשיבים. עוד טענה המבקשת, כי למשיב 1 ישנן 3 הרשעות קודמות, והוא ריצה שני מאסרים בפועל. בתגובה לטענות המשיבים, כי יש לשחררם לחלופת מעצר בדומה לנאשם 1, הפנתה המבקשת להחלטת בית המשפט המחוזי, מיום 16.02.2017. במסגרת החלטה זו, הבחין בית המשפט המחוזי בין הנאשם 1, לגביו המליץ שירות המבחן לשחררו למעצר בפיקוח אלקטרוני, לבין המשיבים, שבעניינם נקבעה רמת מסוכנות גבוהה, כאשר שירות המבחן נמנע מלהמליץ על שחרורם לחלופת מעצר. בהמשך לכך, טענה המבקשת, כי קיים הבדל מהותי ברמת התעוזה, המיוחסת לנאשם 1, אשר שימש כנהג במהלך האירוע מושא כתב האישום, לבין רמת התעוזה אותה הפגינו המשיבים, שעה שנכנסו רגלית למסעדה, והחלו לירות לכל עבר. לאור האמור, סבורה המבקשת כי יש להורות על הארכת מעצרו של המשיבים, כמבוקש.

10. מנגד, טען בא כוח המשיבים, כי חרף העובדה שנקבעו מספר מועדים לסיום פרשת הראיות בתיק ולהגשת סיכומי הצדדים, הרי שבשל הגשת בקשה לגילוי חומרי חקירה, "לא ניתן לדעת מה יוליד יום", וקיים חשש מפני

עמוד 3

התמשכות ההליכים. עוד נטען, כי הוצעו על ידי המשיבים חלופות מעצר הרמטיות, ולפיכך לא צפוי להיגרם כל נזק, במידה שבית המשפט יורה את שירות המבחן לבחון חלופות אלה, בעניינם של המשיבים. לבסוף, נטען על ידי המשיבים, כי בדומה לנאשם 1, אשר מופיע בכתב האישום אשר הוגש נגדם, יש מקום להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. נטען, בהקשר זה, כי מסוכנותם של המשיבים אינה עולה על מסוכנותו של הנאשם 1, וכי שלושתם פעלו כאחד, במסגרת האירוע המתואר בכתב האישום.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בבקשה להארכת מעצרו של המשיבים, והאזנתי בקשב רב לטענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי לכלל מסקנה, כי דינה של הבקשה להתקבל. זאת, לאחר שמצאתי, כי בשלב זה, אין כל הצדקה להורות על שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר.

12. כלל ידוע הוא, כי הארכת מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים, בהתאם לסעיף 62 לחוק המעצרים, נעשית על יסוד איזון בין הפגיעה המתמשכת בחירותו של הנאשם, לו עומדת חזקת החפות, כל עוד לא הורשע; לבין האינטרס שעניינו שמירה על שלום הציבור וביטחונו (בש"פ 7452/17 מדינת ישראל נ' פלוני (1.10.2017); בש"פ 2235/17 מדינת ישראל נ' סלימאן (7.05.2017); בש"פ 3675/17 מדינת ישראל נ' פלוני (23.05.2017)). במסגרת איזון זה, על בית המשפט ליתן דעתו למגוון של שיקולים ואינטרסים מתנגשים. מן העבר האחד, יש לשקול את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, כפי שזו נלמדת מאופי העבירות המיוחסות לו ומנסיבות ביצוען; את עברו הפלילי; ואת החשש מפני שיבוש הליכי המשפט והחשש להימלטות הנאשם מאימת הדין. מן העבר השני, יש לבחון את עוצמת הפגיעה בחירותו של הנאשם, הנובעת, בין היתר, מקצב התקדמות ההליך המשפטי בעניינו, וממשך הזמן אשר חלף מאז הושם הנאשם במעצר. כאשר קצב התנהלות ההליך אינו משביע רצון, תנוע המטוטלת לעבר זכותו של הנאשם לחירות, ותגבר הנטייה לשחררו לחלופת מעצר (בש"פ 6109/17 מדינת ישראל נ' פלוני (17.08.2017); בש"פ 4251/17 מדינת ישראל נ' זאודי (18.06.2017); בש"פ 4166/16 מדינת ישראל נ' אבו רזק (25.7.2016)).

במקרה דנן, אין צורך להכביר מילים על אודות חומרת העבירות המיוחסות למשיבים, ונראה גם כי בא כוחם אינו חולק על כך. המעשים המתוארים בכתב האישום, הינם קשים ומקוממים, ומלמדים על המסוכנות הרבה אשר נשקפת מן המשיבים, שהיא לכל הדעות גבוהה ביותר. נזכיר, כי גם שירות המבחן מצא כי אין ביכולתו להמליץ על שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר, לאור הערכת הסיכון הגבוהה להישנות התנהגות אלימה ופוגענית מצידם.

אשר להליך העיקרי, אין ספק כי הוא הגיע לשלביו האחרונים, במובן זה שפרשת הראיות בתיק, כמו גם הגשת הסיכומים, צפויות להסתיים עד ליום 20.11.2017. אפשר גם שהכרעתו של בית משפט קמא תינתן בתוך תקופת ההארכה המבוקשת.

13. לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים לכאן ולכאן, שוכנעתי כי נקודת האיזון בעניינם של המשיבים לא השתנתה, וכי אין מקום לשקול, לעת הזאת, את שחרורם לחלופת מעצר. ער אני לחזקת החפות הנתונה למשיבים, עוד טרם שנקבעה אשמתם. יחד עם זאת, אינני סבור, אף שחלפה תקופה ארוכה למדיי מאז נתונים המשיבים במעצר, כי יש

להורות על שחרורם לחלופת מעצר. זאת, מששוכנעתי כי המסוכנות הנשקפת מן המשיבים, אשר עומדת על רף גבוה, כפי שניתן ללמוד מהמעשים החמורים המיוחסים להם, אינה ניתנת לאיון, בשלב זה, בחלופה כלשהי, ולנוכח העובדה, כי ההליך המשפטי בעניינם של המשיבים הגיע, הלכה למעשה, אל הישורת האחרונה.

14. על יסוד האמור, החלטתי להיעתר לבקשת המדינה, והנני מאריך את מעצרם של המשיבים ב-90 ימים נוספים, החל מיום 19.10.2017, או עד למתן פסק דין, בת"פ 44334-01-17, בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ב בתשרי התשע"ח (2.10.2017).

שׁוֹפֵט